Teodor Popescu (1887-1963) - partea II

Cuvântul lui Dumnezeu era în timpul său singura lui lectură: citind Noul Testament, Teodor Popescu s-a întors la Dumnezeu.

Schimbându-i-se inima şi viaţa, i s-a schimbat şi vorbirea, deci şi predica. Ea a început să fie o chemare ta viaţa cu Domnul Hristos. Ascultătorii au observat schimbarea sa, dar un timp păreau că nu-i înţelegeau vorbirea. Aproape un an a predicat, fără vreun rod văzut. Nespus de mare i- a fost bucuria când au început să se arate cele dintâi roade, iar bucuriile acestea s-au tot înmulţit. A trăit atâtea minuni şi i s-au spus atâtea minuni, încât se temea să nu i se tocească simţul faţă de ele. Despre el însuşi, T. Popescu mărturisea: „prin multe lacrimi şi suspine, Domnul mi-a înfrânt inima trufaşă, ca să-mi dea o inimă nouă. Sărut nuiaua care m-a lovit”.

Despre momentele imediat următoare întoarcerii sale la Dumnezeu mărturiseşte că oricăror îndoieli, care mai cutezau să i se ridice în inimă în privinţa iertării de trecutul vinovat, i se opunea cu adevărul de acum ţinut sus, ca un steag de biruinţă: «Isus a murit pentru mine, El a plătit datoria mea: aceasta îmi este de ajuns!»

Se tot întreba cum a putut fi el atâta timp străin de Evanghelia Domnului Hristos şi de Persoana Lui. Până atunci gândise că poziţia lui de preot îi conferea o anumită trecere înaintea lui Dumnezeu. Robia tradiţiei şi a ritualurilor religioase îi hrăniseră un fals simţământ de încredere în sine, dar acum era conştient de cât de periculos este să faci parte din biserica ortodoxă şi totuşi să nu ai nici o legătură personală de viaţă cu Domnul Hristos prin credinţă!

In anul 1920, D. Cornilescu avea să revină la Cuibul cu Barză ca să-l ajute pe T. Popescu. Erau de acum amândoi credincioşi şi doreau mult să-i vadă şi pe alţii întorcându-se la Dumnezeu.

În anii 1921 şi 1922, T. Popescu avea să publice două volume cu predici ţinute la Cuibul cu Barză: „Isus vă cheamă” şi „Veniţi la Isus”, lucrări care, prin răspândirea lor în ţară, făceau ca T. Popescu să primească tot mai multe invitaţii să predice în diferite localităţi.

În noiembrie 1921, D. Cornilescu tipărea cel dintâi număr al revistei „Adevărul Creştin”, periodic căruia T. Popescu avea să-i fie un neobosit colaborator.

Ocazional, veneau să asculte predicile lui T. Popescu şi foşti profesori de-ai săi de la facultatea de teologie. Între aceştia, luliu Scriban îl numea pe T. P. „preot merituos”. Clerul recunoştea în general că biserica ortodoxă traversa o stare de declin moral, de aceea lucrarea aceasta a fost la început văzută ca un uşor remediu într-o boală serioasă, însă mult prea repede unii din cler aveau să se întoarcă împotriva lui T. P.

Dimitrie Nanu, care frecventa biserica Cuibul cu Barză, spunea:

„El s-a mulţumit să împlânte în sufletele credincioşilor calea mân-tuirii indicate de Hristos, fără să se războiască cu rătăcirile trecutului. Ştia că, «primenindu-se sufletele, cojile vor cădea de la sine»”.

Deseori atacat prin presă de unii preoţi, T.P., în plus, avea să treacă prin greaua încercare prici-nuită de despărţirea de prietenul şi colegul său, D. Cornilescu, care s- a văzut forţat să părăsească ţara. Şi s-a dus în Elveţia, fără să-şi închipuie că, părăsindu-l pe T. Popescu, nu avea să-l mai întâlnească niciodată pe pământ.

În Dumbrava, satul natal al lui T. Popescu, soseau veşti neobosite. Tatăl lui T. Popescu, ataşat de tradiţie, a pornit atunci spre Bucureşti, ca să-şi mustre fiul şi ca să restabilească onoarea familiei. A căutat să-l mai sfătuiască să fie de acord cu practicile încetăţenite, iar la sfârşit i-a zis: „Măi băiete, zi ca ei şi fă ca tine!” Din partea lui T. Popescu însă, nici un compromis: „Nu se poate, tată, evanghelia este clară şi nu merge cu o purtare împărţită”. „Dar ce-o să faci? Sărac eşti, copii ai ...” „Va avea grijă Dumnezeu şi de mine, tată”.

Înlăturarea din biserica ortodoxă

Cu aprobarea Mitropoliei, s-a început procesul de înlăturare a preotului T. Popescu din biserica ortodoxă. Astfel, pe 16 decembrie 1923, uşa bisericii Cuibul cu barză a fost închisă şi sigilată.

Într-un memoriu al său înaintat mitropolitului, T. P. mărturisea:

„Hristos nu in-a trimis să fac slujbe, ci să predic; nu să citesc rugăciuni, ci să învăţ pe alţii. Am socotit deci ca cea dintâi datorie a mea să predic evanghelia şi aşa o voi socoti cât voi trăi. Da-că a predica evanghelia înseamnă a te abate de la ortodoxie, atunci, da, sunt un abătut, un rătăcit. Eu cred însă că sunt rătăciţi toţi aceia care nu cred în evanghelie, care n-o trăiesc şi n-o predică ...

Eu nu urmăresc reforma bisericii româneşti, ci reforma sufletului omenesc luat individual, şi anume prin evanghelie ... Fără o reformare a sufletului omenesc luat individual, fără o naştere din nou căpătată aşa cum o arată evanghelia, nu s-a făcut şi nu se va face nimic ... În orice caz, voi face totul... numai ca adevărul să pătrundă în cât mai mulţi ...”

Pe 16 ianuarie 1924, părintele Popescu a trebuit să se prezinte din nou în faţa consistoriului pentru a fi judecat. Seara s-a dat sentinţa: depunerea din treaptă, caterisirea preotului T.P., sentinţă cu drept de apei la sinod.

T. Popescu s-a hotărât să lase neschimbată hoţărârea consistoriului, să nu apeleze la sinod. Simţea că energia şi râvna lui erau mai bine folosite în predicarea evangheliei decât în contestarea sentinţei date.

Într-unui din ziarele „Dimineaţa" ale anului 1924, el a publicat unele lămuriri:

„Pentru chestiuni de tipic, autoritatea m-a înlăturat şi, odată cu mine, a înlăturat din biserică şi mişcarea pornită. Nu mă revolt din această cauză ... Chiar dacă sunt înlăturat din sânul bisericii, nu-mi voi pierde vremea să lupt contra bisericii, ci voi lupta contra neştiinţei şi a păcatului; şi voi căuta să câştig suflete nu pentru mine, ci pentru Hristos".

În presa din acel timp, poetul Octavian Goga a publicat ca articol de fond „Răzvrătirea de la Cuibul cu Barză" în revista sa, „Ţara noastră", din ianuarie 1924. Pe când era ministru al cultelor, Goga a vizitat biserica şi acum îşi amintea impresiile pe care le-a avut când l-a văzut pe părintele T.P.:

„Rostea slujba rar, apăsând cuvintele şi interpretând rostul lor într-un sens civilizat, fără nici o notă maşinală şi fără cunoscutele motive nazale ale tipicului oriental... Nu era o cuvântare de exeget mărunt, nici nu reedita clişee uzate de doctrină teologică. Din preajma altarului vorbea un orator îndrăz-neţ, cu accente de eclesiast mili-tant, cu fraza rotundă şi sonoră, răscolind în auditoriu întrebări şi pasiuni ... Mulţimea participa cu devotament la toate analizele lui, îşi urmărea ritmul logic şi-i primea argumentul cu o vie agitaţie ... După predică ... m-am relaxat şi eu pe îndelete, cu senzaţia că dincolo de zgura cotidiană mi-am revăzut o clipă sufletul, rănit de mustrări şi sfios la orice atingere".

Şi poetul a devenit profet în partea de la urmă a articolului său:

„O inerţie paralizantă pare a stăpâni organismul bisericesc. În afară de îndatoririle reprezentati-ve, în afară de oficialitate şi partea pur rituală, venerata instituţie tânjeşte. Suntem lăsaţi în părăsire şi un cler afon nu ne poate da decât o ţărănime superstiţioasă şi o clasă conducătoare păgână. În mijlocul părăginirii generale ne întrebăm: Cine strigă aici, la noi, pentru învăţăturile lui Hristos? ... Cunoaşte cineva pilda de devoţiune la adăpostul crucii, avem călugări iluminaţi sau înalţi demnitari bisericeşti, a căror viaţă de cristal să lumineze o rază din cer în minţile noastre? ... Ce facem cu întrebările preasfinţilor arhierei, ce facem cu ele?"

Fără serviciu şi lipsit de locuinţă, T.P. i-a predat Domnului toate nevoile sale. De când îi murise soţia, de cei trei copii ai lui se ocupau surorile lui, iar el a trebuit să se mute de la Cuibul cu Barză.

Gândea să se înscrie la Facultatea de litere ca să se facă profesor, dar D. Cornilescu oare-cum l-a frânat, scriindu-i: „Oriunde ai fi acolo, tu n-ai loc".

Din această cauză nici n-a avut un serviciu permanent, însă a lucrat cu toată inima pentru vesti-rea Evangheliei. A făcut lucrarea fără plată, încrezându-se în Dumnezeu pentru nevoile materiale ale familiei. De fapt, a fost o reală binecuvântare în faptul că a putut să-şi dedice întregul timp lucrării lui Dumnezeu.

Mulţi credeau că, odată cu alungarea din biserică, lucrarea începută se va stinge, pentru că el se va descuraja, însă majoritatea credincioşilor de la Cuibul cu Barză şi-au arătat mai departe dorinţa de a fi învăţaţi din Cuvântul lui Dumnezeu.

Cercetând Scriptura împreună, au învăţat că toţi cei credincioşi sunt preoţi ai lui Dumnezeu potrivit învăţăturii N.T. Nu sfinţi! Nu icoane! Numai Evanghelia curată şi simplă!

În toamna anului 1925, credincioşii din Bucureşti luau pentru prima dată cina, duminica seara, acasă la o familie de pe str. Banu Manta, deplin conştienţi de favoa-rea acordată lor de Dumnezeu

În ianuarie 1926, T.P. avea să se recăsătorească cu o văduvă credincioasă, Natalia Zaharia, care auzise evanghelia la Cuibul cu Barză. Familia lor a suferit privaţiuni materiale la început, fiind uneori în situaţia de a vinde lucruri din casă pentru a avea cele necesare traiului. Banii câştigaţi din vânzarea celor două volume de predici ţinute la Cuibul cu Barză au fost folosiţi la amenajarea noii lor locuinţe, iar până să se tipărească alte lucrări le-a fost destul de greu. Dar Teodor şi Natalia au înţeles să nu spună altora despre nevoile lor materiale.

Când adunarea de cină avea loc prin case, a venit şi rândul să se ia la ei, loc unde ceilalţi credincioşi au putut constata un cămin neîncălzit în plină iarnă geroasă, din lipsă de combustibil.

Adunarea creştină în Bucureşti

Cei credincioşi din timpul lucrării de la Cuibul cu Barză şi cei care li s-au alăturat între timp doreau să aibă o sală de adunare a lor. Pentru construirea unui local de adunare în Bucureşti le trebuia bani mulţi. Dar o credincioasă şi-a dăruit terenul din str. Carol Davila 48, iar domnişoara Ghica, o tânără bogată care se întorsese la Dumnezeu, a pus la dispoziţie banii necesari. Trebuia să se construiască o casă cu caracter de vilă, ca cele din cartier şi potrivită pentru a fi o sală de adunare. În anul 1927, credincioşii din Bucureşti au avut privilegiul să se mute în noul local din strada Carol Davila, o sală încăpătoare pentru aproximativ 700 de persoane. Ei doreau să poarte numai numele simplu şi frumos de creştini, dar autorităţile, ca să-i deosebească de alte comunităţi, le-au dat numele de „creştini după Scriptură". (Ulterior, din cauza situaţiei politice instabile, departamentul cultelor a cerut fuzionarea lor cu o grupare asemănătoare, numiţi „creştini după Evanghelie". În felul acesta, numai un singur nume rămâne recunoscut de stat.)

La adunările de evanghelizare luau cuvântul numai acei fraţi cunoscuţi ca având un dar de la Dumnezeu de a prezenta Cuvântul Său persoanelor necredincioase care veneau să asculte.

Într-o predică mărturisea fraţilor: „Dacă aţi şti frământarea în care se găseşte cel care trebuie să vestească Evanghelia, v-aţi ruga mai mult pentru cei care iau cuvântul. Aţi avea mai buni vestitori ai Cuvântului, dacă i-aţi înţelege. Predica este un lucru obositor care cere încordare; toată fiinţa îţi este cuprinsă în cele ce vesteşti".

Îi plăcea foarte mult să traducă, să prelucreze, să scrie. Totodată în tot ce scria, tractate, broşuri sau lucrări mai voluminoase, urmărea un singur scop: să-L facă pe Domnul Isus cunoscut şi iubit. Şi a avut un timp, totuşi scurt, când a putut tipări în libertate ce dorea. Planul de mântuire, Golgota, Din Betania la Golgota, Mielul lui Dumnezeu, Din cuvintele lui Ion Plugarul, Viaţa de căsnicie – sunt numai câteva din traducerile şi prelu-crările lui T. Popescu. A tradus şi cărţi pentru copii şi a scris mai multe tractate de evanghelizare. A continuat apariţia lunară a revistei Adevărul Creştin.

A răspuns cât a putut invitaţiilor de a predica în provincie, dar aproape în fiecare localitate au fost împotriviri ale oamenilor religioşi, hărţuieli şi persecuţii. Simplitatea şi convingerea lui puternică pe care le dovedea când Îl mărturisea pe Domnul Isus I-au făcut să fie apreeiat de fraţi. Lucrarea de vestire a Evangheliei şi de zidire se făcea fară întreţinere din partea adunărilor

Cel de-al doilea război mondial a adus feluri noi de încercări. Guvernul pronazist recunoştea ca religie numai ortodocsismul şi catolicismul, celelalte culta rămânând lipsite de ocrotirea legii. Astfel, biserica ortodoxă avea să câştige o poziţie oficială care s-a şi impus prin autoritate eclesiastică. Sala de adunare din C. Davila avea să fie transformată în magazie de efecte militare. Adunările erau închise peste tot.

După primul bombardament american din aprilie 1944 asupra Bucureştiului, T.P. s-a refugiat la Pucioasa, unde a tradus alte broşuri. În timpul războiului, credincioşii se adunau prin case.

După 1944, credincioşii aveau iarăşi posibilitatea să se adune în locurile lor publice. Sălile erau pline. În C. Davila, la adunarea de evanghelizare de la 10:30 oamenii erau bucuroşi să găsească loc în picioare. Pentru puţin timp, presa a devenit liberă şi T.P. a reuşit să publice patru traduceri, printre care „Isus este de ajuns” (C.H.M.).

În anul 1949, T.P., G.C. şi E.C. au tipărit o nouă traducere a N.T. şi a Psalmilor, într-un număr foarte restrâns de exemplare.

În anii 1948-1956, marţea seara, T.P. a prezentat în adunare, paragraf cu paragraf, unsprezece cărţi ale Bibliei. Aceste comentarii au fost o binecuvântare pentru cei care le-au auzit, însă nu s-au putut tipări. Libertatea religioasă se restrângea tot mai mult.

Se stinge … dar nu lumina

Cu toate că trecuse prin cele două războaie mondiale şi prin primii ani ai dominaţiei comu-niste, T. P se bucurase că Dumnezeu făcuse ca peste 250 de adunări să fie înfiinţate până spre sfârşitul vieţii lui. Cine şi-ar fi putut închipui această binecu-vântare cu 40 de ani în urmă când începuse să prezinte cuvintele simple ale evangheliei celor care veneau la Cuibul cu Barză?

Îi făcea mare plăcere să viziteze adunările creştine. Pe fraţii din Moldova îi îndemna la lucru: „Mişcaţi-vă, mişcaţi-vă, cât vă mai puteţi mişca… În sfatul pe care-l aveţi, rânduiţi-vă pentru fiecare duminică încotro s-o luaţi. Cine se duce într-o localitate oarecare, când se înapoiază să dea lămuriri amănunţite, pentru ca fiecare frate să cunoască exact situaţia”.

În primăvara lui 1955, T.P. a făcut ultima călătorie în provincie. A vizitat împreună cu soţia 24 de adunări din judeţul Argeş în 6 săptămâni. Trebuia să vorbească de dimineaţa până seara.

Cu fiecare an care trecea se arătau tot mai clar semnele bătrâneţii. Sănătatea şi bătrâneţea nu i-au mai permis o astfel de activitate intensă. Deşi predica de ani de zile, fiecare predică îi producea mari emoţii.

În ianuarie 1956, în urma unei răceli, a rămas la pat până în primăvară. Nu mai avea o bună stabilitate la mers, chiar şi scrisul lui citeţ începuse să se modifice. Ajutat de câte un credincios făcea câte o mică plimbare prin împrejurimi.

La 7 iulie 1958 îi scria unui frate din Transilvania:

„Boala a fost grea, dar Domnul mi-a prelungit viata. Cuce scop? Nu ştiu. Cercetându-mă serios, nu găsesc nimic de modificat in viaţa mea. Rămân la ţinta ce de zeci de ani mi-am ales-o: să urmez Mântuitorului meu … Dacă El voieşte, o singură dorinţă mai am: să vă las vouă, urmaşilor mei, ceva tipărituri. Aş vrea să ating prin evanghelie pe cei din tagma din care am făcut parte …

Moartea va fi pentru mine o lăsare deplină în mâna Domnului, ca să facă El ce va crede de cuviinţă cu mine … Nu pot să mă amestec într-un domeniu în care n-am fost. Dar cred că va fi minunat … Împreună cu Hristos, ce ar putea fi mai bine? Am satisfacţia de a lăsa fraţilor mei o sală plină. Cât priveşte lucrarea Lui, în general, o las în cele mai bune mâini: ale Tatălui nostru … Mulţi au prezis lucruri rele, că lucrarea va muri odată cu mine. Eu însă nu mă învoiesc cu acest gând… Dar zic şi eu ca şi cosaşul la sfârşit: O, de mi s-ar mai da să pun o dată mâna pe coasă, cum aş mai cosi! Şi dacă i se dă, trage o brazdă, două şi obosește … Du-te lucrător la odihnă! Domnul cunoaşte osteneala ta, ea nu va fi zadarnică.

La sfârşitul vieţii mele, ce îndrumări mai pot da, decât să se ocupe fraţii mai departe cu evanghelia, cu simplitatea ei. Să nu filosofeze asupra evangheliei. Când vor cădea în patima aceasta, tare este pericol. O să vă tăiaţi tot entuziasmul. Rămâneţi la simplitatea şi claritatea evangheliei. Eu am avut întotdeauna să fiu simplu, clar, precis “.

În iarna 1962-1963 s-a îmbolnăvit foarte grav. Pe 20 februarie 1963, suflarea îi era greoaie şi noaptea a plecat acasă la Domnul. La înmormântare au fost prezenţi circa 5000 de oameni care nemaiavând loc în sala din C.D., umpleau şi curtea şi strada

Începea să se însereze când coloana de credincioşi şi alţi oameni veniţi cu această ocazie – au condus pe T. P. la cimitirul Ghencea. Cu tot gerul şi vântul care era în acea zi, cimitirul era plin. Cu acest prilej, i-au fost citate cuvintele sale:

„Viaţa noastră este un timp foarte însemnat, este o şcoală pentru veşnicie. Este o vreme de har pe care trebuie să o folosim cât mai intens “.